

אמר להם הממונה

פרק שלישי יומא

לו.

מסורת הש"ס

(א) וזחים כ., (ב) [תוספתא
מנחות פ"י ה"ג], (ג) מנחות
נב.; (ד) [לקמן מג.],
(ה) בסק"א: חלף, (ו) [דברים כו],
(ז) "ל" [יבמות פ' הערל דף
ע"ג.],

הגהות הב"ח

(ה) גב' אפילו תימא רבי
השואר רבי אדר' יוסי רבי
יהודה מוסק' (ב) וי' ועל
עולה עון לקט שכחה ופאה
(ומתער) עון ח"ל"מ וי"ב
רש"י לא גרס רבי: (א) רש"י
ד"ה מאן שמעת כ' בין
האולס לנזונה קשדושי דקטן
בממתי רש"י (ד) ד"ה אף
בין האולס כ' שמן המזרה
לנזונה לאו שמו צפרון
מוזבא: (א) ד"ה השאר רבי
כ' קא חמרי וזי אפשר
דריב' דמסוק' אה: (ו) ד"ה
אין הכי כ' נוקמיה בחלק
כמוי של ב' העזרה:

רבינו חננאל

מתניתין ולא כר' יוסי דרסי
 ופחותהו שאתו על צ"ח המזבח
 ששמוהו. איהוהו ע"ה המזבח
 הכשר בשחיטת קדשי קדשים
 קדשי צמיז. דע כותל דער
 צמיז כנגד כל המזבח דברי
 ר' יוסי ב"ר יהודה. ר' אבהו
 הלעזר ב"ר שמעון מוסף
 כלפי המזבח א"ר כר' אהולם
 ולמזבח. ר' מוסף מקצה
 המזבח הלחץ ב"ר אבהו,
 והם מקום דריסת הכהנים
 א"ר אבהו ומקום דריסת
 גליל ישראל [א"ר] אבהו.
 נמצאת לר' יוסי ב"ר אבהו
 צ"ח א"ר אבהו כלבד והוא
 אפר המזבח. ולר' אלהו
 ב"ר שמעון נ"ר אמה. א"ר
 משנתנו אינה לר' יוסי ב"ר
 יהודה, אלא לית א"ר אבהו
 שר שטחיה אלא כנגד
 המזבח כלבד. ומנתי' קת'
 שחיטת הפר בין האולם
 ולמזבח. לר' נמי ליתא, דהא
 אפילו מנגד המזבח ולחור,
 ובמזבלי הכשר בשחיטה
 ע"ז אמה, והוא מכותל מזרחי
 דע כותל ההיכל נוקמה
 כד הלכה. ואמר אלהו
 מתני' ראב"ש לוקמה בין
 מזבח לכותל העזרה ולדברי
 הלכה צפון הוא. אלא אלהו
 קרוב שטחו קרוב להיכל,
 ל"ש כהן גדול לחליטת
 י"ש. ואינו יכול לראו
 בדם הפר מרחוק. כן לרבי
 אע"פ שכל העזרה כולה
 שמהו. משום חולשה
 דכתן גדול קריב. מקום
 שהאולם עורף מפה ומפה
 דע ההיכל וכתבוליו ותאיו
 רבין וההמדרגה וכו'.

ב'מ' מאן שמעט ליה דאמר זין אונס ולמוצח. קרוי לפון לשחיטת קדש
קדשים מחיי פחה היכל ולפון זין האונס ולמוצח (א) דמגן צמתני'
ופרו היה עומד בין האונס ולמוצח ותנן בפרק דלקמן (דף מא:)
שבמקום שזדי שחמו דקטני באו לו אלל פרו שניה וסמך שתי ידיו
כ'ו' שחמו וקיבל בצמור כ'ו' ט' וינגד

גמ' מאן שמעת ל' דאמר בין האולם ולמזבח צפון רבי אלעזר ברבי שמעון היא דתניא ⁽⁶⁾ איהו צפון מקור של מזבח צפוני ועד כותל העזרה וכנגד כל המזבח כולו צפון דברי ר' יוסי בר' יהודה ר' אלעזר בר"ש מוסיף אף בין האולם ולמזבח "רבי מוסיף אף מקום דריסת רגלי הכהנים ואף מקום דריסת רגלי ישראל אבל מן החליפות ולפנים הכל מודים שפסול לימא רבי אלעזר ברבי שמעון היא ולא רבי אפילו תימא רבי ⁽⁶⁾ ורבי השתא אדרבי יוסי ברבי יהודה מוסיף אדרבי אלעזר ברבי שמעון לא מוסיף אנן הכי קא אמרינן אי רבי היא נוקמיה בכולה עזרה אלא מאי רבי אלעזר ברבי שמעון היא ונוקמיה בין מזבח ולכותל אלא מאי אית לך למימר משום חולשא דכהן גדול לרבי נמי משום חולשא דכהן גדול: ראשו לדרום ופניו למערב: היכי משכחת לה אמר רב בעוקם את ראשו ונוקמיה להדיא אמר אביי גזירה שמא ירביץ גללים תנו רבנן ⁽⁷⁾ כיצד סומך הזבח עומד בצפון ופניו למערב והסומך עומד במזרח ופניו למערב ומניח שתי ידיו בין שתי קרנות של זבח ⁽⁸⁾ ובלבד שלא יהא דבר חוצץ בינו לבין הזבח ומתורה על חמאת עון חמאת ועל אשם עון אשם ועל עולה עון לקט שכחה ופאה ⁽⁹⁾ ומעשר עני דברי רבי יוסי הגלילי רבי עקיבא אומר יאין עולה באה אלא על עשה ועל לא תעשה שניתק לעשה במאי קא מיפלגי אמר ר' ירמיה בלאו

הוא דמוסיק' לה אצל דרבי אלעזר לית ליה אפשר נומר כן המרוחק
כשר והמקורב פסול: **אנן הכי קאמרינן**. כלומר הא ודאי פשיטא
לן דרבי נמי אית ליה בין האולם ולמוצה צפון והאי דקא אמרי
דמכשיר כל צפון העזרה דאי כרבי' למה לי לקרוביה לבין האולם
אלא מאי רבי אלעזר ברבי שמעון נוקמיה בין כותל מוצה לפוני
ממש התם הוא: אלא מאי אית לך למימר. אחאי מקרב ליה
מרחוק: **לרבי נמי** א"ע דכל עזרה כשרה בצפון שלה מקרב
ופניו להכי: **שם ריבין גללים**. ובגאי' הוא להראות בית הריעי'
נמצא וזכו שלא כנגד המוצה שאינו מושכו לצד דרום כל אורח
סמיכת קדשי קדשים: **עומד בצפון**. שקדשי קדשים טעונין צפון
אחריו למזרח: **עון חטאת**. אותו חטא שהוא מביא עליו: **ועל עול**
דמנחות (פ"ג) ולא גרסינן דה מעשר עני דהא יש לו וידוי וגם נתמיו
משה (י' **רבי עקיבא אומר אין עולה בזה כו'**). טעמא מפרש בתו
אמר אם על לא מעשה הרי על מעשה שניתק לעשה.

תום'

[illegible]

וְנוֹקְמִיָּה בֵּין הַמּוֹצֵחַ וְלַמּוֹצֵחַ. תימה מאי קס"ד דהמקשה דקאמר ליימא דלא כרבי כיון דלר"א בר"ש נמי קשה נוקמיה בדין המוצח כולו ויש לומר דקס"ד דשכלמא לר"א בר"ש כיון דעל ידך המוצח הוי מקום נגסין ועצמות ושולחנות לא מוקמי ליה הכס שאין לשם מקום פניו כולי האי ועוד שמה ירדכי גללים ואכל המוצח גנאי הוא אכל לר' נוקמיה רחוק משם אכל הפה ומכל מקום מהדר ליה דעמי הכס עדיפא לך אוקמיה אכל המוצח מלקרבו כל קל להיכל אלא משום חולשא דכהן גדול:

ומעשר עני. לא ידענא אמה
לא גרס ליה רש"י דאף
על גב דבמוספתא דמנחות ליתא
לילמא דבייתא אחרייתא היא ואי
מוסוס דיש לו וידוי כדכתיב וגם
נתתיו ללוי לגר וגו' ומ"מ כיון דאין
לו וידוי צפני עצמו אלא אגב מעשר
שני כמו תרומה דאין מתודה עליה
צפני עצמה כדתנן במסכת ביכורים
(פ' ב' משנה ב') ומייתי לה בפרק
(הוצא דף נג) ובמסכת מעשר שני
(פ"ה משנה י') תנא וגם נתתיו לרצות
את התרומה וכו' להכי מתודה גמי
עון מעשר עני על העולה ועוד
דירוי דהתם היינו כשעשה כדן והכא
מתודה עון מעשר עני:

ע"ש עשה וע"ל לא תעשה שניתק
אע"פ. לא ידענא אמאי לא
קא חשיב כל לאוי דלא לקו עלייהו
כגון לאו שבכללות ולאו שאין בו
מעשה וגרלה לו מדכתיב (ויקרא כ)
וגרלה לו משמע שיש לו תקנה ורצוי
במקום אחר והיינו עשה שצדו לתקן
לעשות סוכה ותפילין וכיוצא בהן ואם
עבר יום או יומים עולה מכפרת עליו
וכן לא תעשה היתק לעשה וכן על
חייבי מיתות ועל חייבי כריתות וחייבי
לאוין חמורין היתה מכפרת אלא שיש
אלהי בני אדם להם רצוי ותקנה במקור' אחר:
לאו

ג' ליוםא דלא כרבי הכי קשיא לן דחננא דמתינתין לית ליה דרבי
 ולמנחם וקומיה בחלק פסיו ^א דכל העושה באזה מקום שיראה:
 ויכונסל עורה פסיו. דהא כלולי עלמא עיקר אפון דירך המנחם
 י: הא: משום חולשא דכח. שלא יכבד עליו משוי מורק הדס
 ללד הפתח משום חולשא דכח: וקומיה לדביא. אחוריי למנחם
 וכו' ללד המנחם והכי שפיר טפי להיות ונכו ללפון ורשאו לדרום
 וצד אלא שיהא מקנת גופו צין האולם ולמנחם: יליד סומך. כל
 ופסיו למערב. ואחוריי למנחם: והסומך. הצעלים: עומד במורה.
 וקו לקט שניה ופאה. שאין להן וידוי. הכי גרסינן לה בחוספתא
 וי' זה מה עושה ראשון ליתום ולא למנהג זה ממשר עני (מעשר שני פ"ה
 פאה דל מה עשה צאה אלא על כריתות שיתות צ"ד ר"י עושין
 זה אלא על עשה ועל לא עשה שיתות לשמה שאין להן עושין:

וְעֹשֶׂה דָּהָא לָנוּ אֹרֹחַ אֲרַעָא לְאִקְרוּבֵי הַיָּם (שם). אלא מאי ר"א ב"ר שׁ. ומסוּ דלא מִן שְׂטִיטוֹת טַעֲמָא מִמֵּי יָם הֵמָּה, כְּמִי חֲקֹקֵא קִי דְהוּא מִי לְאִקְרוּבֵי מְקִיר מִזְבֵּחַ מִמֵּי עַד כּוֹמֵר עַד הַיָּם (שם). אלא מאי אית לך לְמִימַר. עֲלֵיהּ, מִשּׁוּם דְּאִקְרוּשָׁא דְּרַחֵן גְּדוּלָּה. שְׁכַל עֲנֻזוֹת עַד הַיָּם (שם). וְעֹשֶׂה דָּהָא לָנוּ אֹרֹחַ אֲרַעָא לְאִקְרוּבֵי הַיָּם (שם). וְעֹשֶׂה דָּהָא לָנוּ אֹרֹחַ אֲרַעָא לְאִקְרוּבֵי הַיָּם (שם).

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

בזג א מ״י פ״ה מהל' צית
הצחירה הל' טז:
בזד ב ג מ״י פ״ג מהל'
מעשה הקרצנות הלכה
יד:
ד [מ״י שס הלכה יג]:

מזוסף רע"י

מאן שמעית דצפון.
 בן הארול ומלחמה דצפון.
 דקמל (לקמן מג.) שטבו
 וקובל במקום חל דמו מאן
 וזמנו מדי, אלאם בן ארול
 ומצוה חסד ארול לשטמה
 דקמל שר דא בן שטמל
 ארול (דביתא ב.) וכנדר כל
 המזבח. כנדר לפנו, ולא מן
 ארול ורבלה כל דין מורה
 ולא דנר מערב, ואפי' שר
 כתי' חלל העולה אפילו לא
 שר ארול לשטמה חסד.
 דבעין כל דין המזבח ורבלה
 ארול (דביתא ב.) בן הארול
 שר ומעריב. שרוא מעריב
 מזה, וכנדר שיהי' בתחל
 כל מזה כל שר, וקל דא
 לא פנו לדר שר, אלא שר
 כנדר לנדר לא כנדר אפילו
 כל מדי, דקמל דקמל
 דרוא חסד ארול דרמס
 ודכס, "א אמה מקוס
 דרמס שרוא מן שר
 ודכס ור"א חלל מדי שר
 המזבח מקוס של דרמס רגלי

[illegible]